

WPROWADZENIE

Unia Europejska jest dziś domem dla 450 milionów ludzi pochodzących z różnych grup etnicznych, o różnych kulturach i językach. Struktury językowe państw europejskich są złożone, ukształtowane przez historię, czynniki geograficzne oraz mobilność ludzi. Obecnie Unia Europejska uznaje 20 języków urzędowych¹, a na jej obszarze mówi się jeszcze około 60 innymi lokalnymi i nielokalnymi językami.

Termin wielojęzyczność odnosi się zarówno do sytuacji, w której na pewnym obszarze mówi się kilkoma językami, jak i do umiejętności opanowania wielu języków przez jedną osobę. Wielojęzyczność w obu tych znaczeniach jest więc kluczową cechą Europy.

Znajomość języków obcych niesie za sobą niezaprzeczalne korzyści. Język jest drogą do zrozumienia innych stylów życia, a zrozumienie to stwarza z kolei miejsce dla tolerancji międzykulturowej. Umiejętności językowe ułatwiają ponadto pracę, studiowanie i podróżowanie po Europie oraz pozwalają na komunikację międzykulturową.

Unia Europejska jest instytucją prawdziwie wielojęzyczną, promującą ideał jednej Wspólnoty o wielu kulturach i językach. Aby to zagwarantować Komisja Europejska w listopadzie 2005 r. przyjęła pierwszy komunikat Komisji² zajmujący się kwestią wielojęzyczności.

Trzy główne cele polityki Komisji na rzecz wielojęzyczności to: zachęcanie do nauki języków, promowanie zdrowej wielojęzycznej gospodarki oraz zapewnienie wszystkim obywatelom UE dostępu do unijnego prawa, procedur oraz informacji w ich własnym języku.

W dniach od 5 listopada do 7 grudnia w ramach serii 64.3 Eurobarometru zapytano 28 694 obywateli³ z 25 państw UE, a także Bułgarii, Rumunii, Chorwacji i Turcji, o ich doświadczenia i postrzeganie wielojęzyczności.

Przedstawiona w niniejszym podsumowaniu analiza skupia się na trzech czynnikach mających decydujące znaczenie w społeczeństwie wielojęzycznym:

- Długoterminowym celem opanowania przez wszystkich obywateli UE dwóch języków oprócz języka ojczystego⁴
- Uczenie się języków przez całe życie począwszy od bardzo wczesnego wieku⁵
- Znaczenie edukacji

¹ Językami urzędowymi Unii Europejskiej są: angielski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, litewski, łotewski, maltański, niderlandzki, niemiecki, polski, portugalski, słowacki, słoweński, szwedzki, węgierski oraz włoski. 1 stycznia 2007 r. dwudziestym pierwszym językiem urzędowym zostanie irlandzki. Po przystąpieniu Bułgarii i Rumunii Unia będzie miała 23 języki urzędowe.

² COM(2005)596: Nowa strategia ramowa na rzecz wielojęzyczności
<http://europa.eu.int/languages/en/document/74>

³ We wszystkich krajach badanie objęło grupę osób w wieku co najmniej 15 lat i posiadających obywatelstwo jednego z państw członkowskich. W krajach przystępujących i kandydujących badanie objęło obywateli tych krajów oraz obywateli państw członkowskich UE mieszkających w tych krajach, którzy mają znajomość jednego z odpowiednich języków narodowych wystarczającą do celu wypełnienia kwestionariusza.

⁴ COM(2003)449: Promowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej: plan działania 2004-2006
http://europa.eu.int/comm/education/doc/official/keydoc/actlang/act_lang_en.pdf

⁵ Konkluzje Szczytu Rady Europejskiej w Barcelonie z marca 2002 r.:
http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

PUNKT WYJŚCIA

Unia Europejska jest dziś wielojęzyczna w podwójnym sensie: na jej terenie mówi się wieloma językami narodowymi oraz znacząca część obywateli jest w stanie się posługiwać kilkoma językami. Umiejętności językowe nie rozkładają się jednak równomiernie w całej Europie, i wydaje się, że jej obywatele potrzebują zachęty do nauki języków obcych.

D48a Jaki jest Państwa język ojczysty?

JĘZYK OJCZYSTY -% ODPOWIEDZI (MOŻLIWOŚĆ SPONTANICZNEGO WYBORU KILKU ODPOWIEDZI) ⁶

	Język(i) państwowy (e), języki urzędowe mające status urzędowy w UE ⁷	Inne urzędowe języki UE ⁸	Inne języki ⁹
BE	niderlandzki 56%, francuski 38%, niemiecki 0.4%	5%	3%
CZ	98%	2%	0.7%
DK	97%	2%	2%
DE	90%	3%	8%
EE	82%	1%	18%
EL	99%	0.2%	0.7%
ES	hiszpański 89%, kataloński ¹⁰ 9%, galicyjski ¹¹ 5%, baskijski ¹² 1%	1%	2%
FR	93%	6%	3%
IE	angielski 94%, irlandzki 11%	2%	0.2%
IT	95%	5%	1%
CY	98%	2%	1%
LV	73%	1%	27%
LT	88%	5%	7%
LU	luksemburski 77%, francuski 6%, niemiecki 4%	14%	0.8%
HU	100%	0.8%	0.6%
MT	97% maltański, 2% angielski	0.6%	-
NL	96%	3%	3%
AT	96%	3%	2%
PL	98%	1%	1%
PT	100%	0.6%	0.1%
SI	95%	1%	5%
SK	88%	12%	2%
FI	fiński 94%, szwedzki 5%	0.8%	0.4%
SE	95%	5%	2%
UK	92%	3%	5%
BG	90%	0.4%	11%

⁶ Pytanie zezwala na wybór kilku odpowiedzi tj. respondenci mogą wskazać kilka języków jako język ojczysty. Istnieje też możliwość wyboru opcji „nie wiem”. Procent języków używanych w danym kraju może zatem wynosić łącznie poniżej lub powyżej 100%. Odpowiedzi są spontaniczne i odnotowywane na przygotowanej wcześniej liście.

⁷ Języki państwowe mają status urzędowy w całym kraju. Języki urzędowe mają status urzędowy w regionie kraju lub w całym kraju. Języki regionalne posiadające status urzędowy w UE to kataloński, galicyjski i baskijski.

⁸ Kategoria „Inne urzędowe języki UE” obejmuje urzędowe języki UE używane w kraju, w którym nie są językami państwowymi.

⁹ Kategoria „Inne języki” zawiera języki nielocalne oraz języki regionalne/mniejszości niemające statusu urzędowego UE.

¹⁰ Język kataloński jest chroniony w Statucie Autonomii Katalonii (4/1979) określającym kataloński i kastylijski jako języki urzędowe w Katalonii. Ustawa 7/1983 w sprawie standardyzacji języka w Katalonii została zastąpiona Aktem w sprawie polityki językowej (Akt nr 1, 7 stycznia 1998 r.).

¹¹ Język galicyjski jest chroniony Statutem Autonomii Galicji (1982) określającym galicyjski i kastylijski jako języki urzędowe. Galicyjski Akt Standardyzacji Językowej (1983) promuje język galicyjski we wszystkich obszarach społeczeństwa.

¹² Język baskijski jest chroniony w Statucie Autonomii Kraju Basków (1979) określającym baskijski i kastylijski (hiszpański) jako języki urzędowe w Kraju Basków.

HR	98%	1%	0.8%
RO	95%	6%	0.7%
TR	93%	0.5%	7%

Nie jest zaskoczeniem, że język ojczysty większości Europejczyków to **jeden z języków państwowych** ich kraju. 100% Węgrów i Portugalczyków wymienia swój język państwowy jako język ojczysty.

W każdym z badanych krajów zarejestrowano jednak mniejszość, dla której językiem ojczystym jest albo **język urzędowy UE** inny niż odpowiedni język państwowy, albo **język pozaeuropejski**.

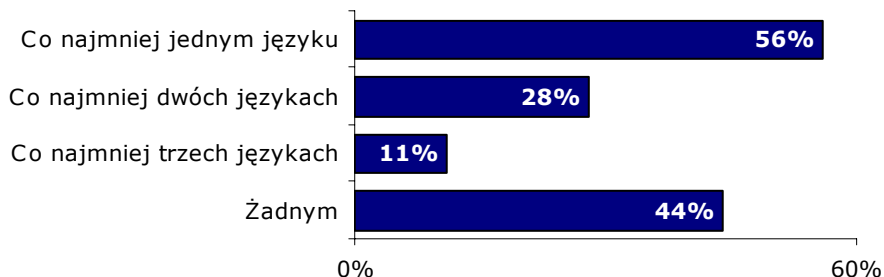
14% respondentów w Luksemburgu stwierdza, że mówi w języku unijnym innym niż jeden z trzech języków państwowych. Powodować to może obecność zamieszkującej w tym kraju znaczącej mniejszości portugalskiej (język ojczysty dla 9%) oraz instytucji międzynarodowych. W przypadku Słowacji 10% badanych jako język ojczysty wskazuje węgierski¹³.

W kwestii języków pozaunijnych – na Łotwie i w Estonii dla znacznej części obywateli językiem ojczystym jest rosyjski (odpowiednio 26% i 17%), co jest zrozumiałe ze względów historycznych i geograficznych. Zjawisko to odkryto również w kraju kandydującym Bułgarii, gdzie 8% badanych wskazuje turecki jako swój język ojczysty.

Ponadto dla niektórych spośród obywateli UE językiem ojczystym jest **język ich kraju pochodzenia, znajdującego się poza UE**. Obserwuje się to w krajach o tradycyjnie licznej populacji imigrantów, takich jak Niemcy, Francja i Zjednoczone Królestwo.

56% obywateli państw członkowskich UE jest w stanie rozmawiać w jednym języku oprócz swojego języka ojczystego. To o 9 punktów więcej niż odnotowano w 2001 r. wśród 15 ówczesnych państw członkowskich¹⁴. 99% Luksemburczyków, 97% Słowaków oraz 95% Łotyszy wskazuje, że zna co najmniej jeden język obcy.

D48b-d D48d W jakich językach - poza ojczystym - mówi Pan(i) na tyle dobrze, aby móc brać udział w rozmowie?

W odniesieniu do celu, aby każdy obywatel UE znał dwa języki oprócz swojego języka ojczystego, 28% respondentów twierdzi, że **zna dwa języki obce w stopniu umożliwiającym rozmowę**. Tak jest zwłaszcza w Luksemburgu (92%), Niderlandach (75%) i Słowenii (71%). 11% badanych wskazuje, iż opanowało co najmniej trzy języki oprócz ojczystego.

¹³ 10 lipca 1999 r. przyjęto na Słowacji Ustawę o językach mniejszości. Zezwala ona na używanie języków mniejszości w administracji publicznej na poziomie lokalnym jeśli co najmniej 20% społeczności należy do grupy mniejszościowej.

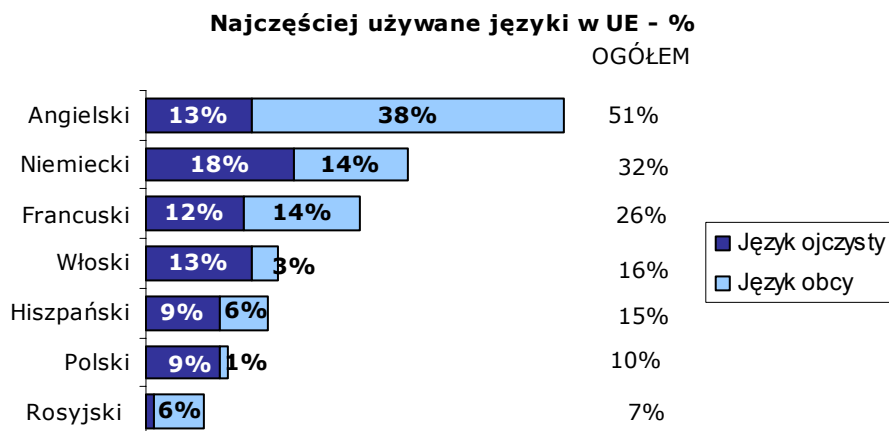
¹⁴ *Standard EB 55.1* na http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb55/eb55_en.pdf

Pomimo tego prawie połowa respondentów – 44% - przyznaje, że nie zna żadnego języka oprócz języka ojczystego. W sześciu krajach do tej grupy należy większość obywateli; kraje te to Irlandia (66%), Zjednoczone Królestwo (62%), Włochy (59%), Węgry (58%), Portugalia (58%) oraz Hiszpania (56%).

Język angielski jest najczęściej używanym językiem obcym w całej Europie. 38% obywateli EU deklaruje znajomość języka angielskiego w stopniu umożliwiającym udział w rozmowie. W 19 z 29 krajów, w których została przeprowadzona ankieta, język angielski jest najlepiej znanym językiem poza językiem ojczystym; jest tak szczególnie w Szwecji (89%), na Malcie (88%) i w Niderlandach (87%).

14% Europejczyków podaje, że oprócz języka ojczystego znają również język francuski lub niemiecki. Francuski jest najczęściej używanym językiem obcym w Zjednoczonym Królestwie (23%) i Irlandii (20%), natomiast obywatele Republiki Czeskiej (28%) i Węgrzy (25%) najczęściej posługują się **językiem niemieckim** jako drugim językiem. **Język hiszpański i rosyjski uzupełniają grupę pięciu najlepiej znanych języków obcych**, przy czym 6% obywateli europejskich włada obydwojoma.

Podsumowując języki państwowe najbardziej zaludnionych państw członkowskich, są - jak można było się spodziewać - najbardziej rozpowszechnionymi językami narodowymi w UE, przy czym język niemiecki jest najczęściej używanym językiem ojczystym (18%). Po zestawieniu tych wyników ze stopniem znajomości języków obcych, można zauważyć, że **język angielski jest najpopularniejszym językiem używanym w UE; ponad połowa respondentów (51%) posługuje się nim jako językiem ojczystym lub obcym.**

Równocześnie warto podkreślić, że **nierówne jest rozmieszczenie umiejętności językowych na obszarze geograficznym Europy i w grupach socjodemograficznych.**

Dość dobrą znajomość języków obcych obserwuje się w stosunkowo nielicznych państwach członkowskich z kilkoma językami państwowymi, mniej używanymi językami rodzimymi lub „wymianą językową” z krajami sąsiednimi. Jest tak w przypadku Luksemburga, gdzie 92% ludności posługuje się co najmniej dwoma językami. Mieszkańcy Europy Południowej lub krajów, w których językiem państwowym jest jeden z głównych języków europejskich, wydają się mieć słabą

znajomość języków. Jedynie 5% Turków, 13% Irlandczyków i 16% Włochów włada co najmniej dwoma innymi językami poza językiem ojczystym.

„Wielojęzyczny” Europejczyk jest prawdopodobnie młody, wykształcony bądź w trakcie studiów, urodzony w kraju innym niż kraj zamieszkania, używa języków obcych w celach zawodowych i ma motywację do nauki. W związku z powyższym można zauważyć, że znaczna część społeczeństwa europejskiego nie odnosi korzyści z wielojęzyczności.

Co więcej **poziom motywacji obywateli UE do nauki języków jest średni.**

W ostatnich dwóch latach 18% obywateli UE deklarowało, że uczy się lub poprawia swoją znajomość języków obcych, a 21% podało, że ma zamiar to uczynić w najbliższym roku. Na podstawie wyników badania, **prawie jednego na pięciu Europejczyków można określić mianem aktywnego ucznia języków¹⁵, który poprawił ostatnio swoje umiejętności językowe lub zamierza to uczynić w najbliższych dwunastu miesiącach.**

Tylko 12% respondentów poprawiło swoje umiejętności językowe w przeszłości i również zamierza to uczynić w najbliższym roku, zdobywając tym samym status bardzo aktywnego ucznia języków.

Trzy czynniki najczęściej wymieniane jako zniechęcające do nauki języków to: brak czasu (34%), motywacji (30%) i wydatki ponoszone na naukę języka obcego (22%). Następujące spostrzeżenia odzwierciedlają bodźce, które mogłyby wpłynąć na poprawę umiejętności językowych: nieodpłatne kursy językowe uzyskały 26% głosów, za nimi plasują się lekcje z elastycznym indywidualnym planem zajęć, które uzyskały 18% głosów.

W bardziej ogólnym ujęciu, w porównaniu z wynikami sprzed czterech lat, **powody skłaniające do nauki języków obcych są coraz bardziej związane z praktycznymi korzyściami,** takimi jak możliwość posługiwania się językiem obcym w pracy (32%) albo praca zagranicą (27%). Niemniej nadal bardzo wyraźna jest motywacja niezwiązana z pracą zawodową, taka jak posługiwanie się językiem obcym na wakacjach (35%) lub dla własnej satysfakcji (27%).

---

¹⁵ Bardzo aktywny uczeń języków = nabył/poprawił swoje umiejętności językowe w ostatnich dwóch latach i zamierza to uczynić w najbliższych dwunastu miesiącach; aktywny uczeń języków = nabył/poprawił swoje umiejętności językowe w ostatnich dwóch latach **lub** zamierza to uczynić w najbliższych dwunastu miesiącach; nieaktywny uczeń języków = nie nabył/poprawił swoich umiejętności językowych w ostatnich dwóch latach **i nie** zamierza tego uczynić w najbliższych dwunastu miesiącach.

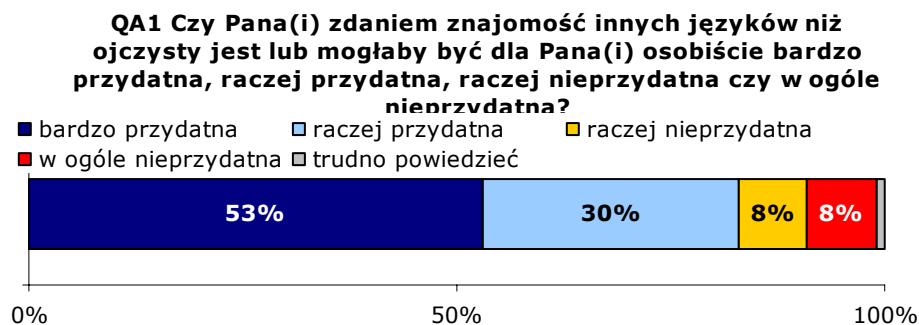

WYZWANIA

Obecna sytuacja stawia poważne wyzwania na przyszłość pod względem celów wyznaczonych wielojęzycznemu społeczeństwu europejskiemu. Są wśród nich wyzwania, które stanowią odpowiedź na gotowość obywateli do nauki języków i które spełniają cele na szczeblu politycznym oraz cel „język ojczysty + dwa”.

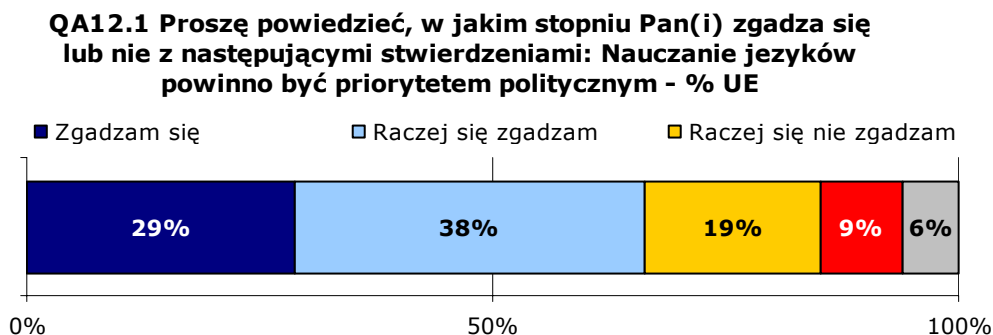
Po pierwsze wśród Europejczyków panuje wyróżniająca się zgodna opinia co do korzyści płynących ze znajomości kilku języków. 83% obywateli państw członkowskich uważa, że znajomość języków obcych jest lub mogłaby być im bardzo przydatna, ponad połowa (53%) wysoko ceni umiejętności językowe jako bardzo przydatne. Jedynie 16% respondentów nie dostrzega korzyści płynących z wielojęzyczności.

Niemal każdy w Szwecji (99%), na Cyprze (98%) i w Luksemburgu (97%) dostrzega korzyści, nawet w Portugalii i Grecji, w krajach, w których istnieje najniższe zainteresowanie nauką języków, trzech na czterech obywateli uważa znajomość języków za przydatną.

Wspomniane zainteresowanie obejmuje poziom polityczny, ponieważ 67% respondentów zgadza się z opinią, że nauczanie języków powinno stać się politycznym priorytetem, a 29% całkowicie zgadza się z tą opinią.

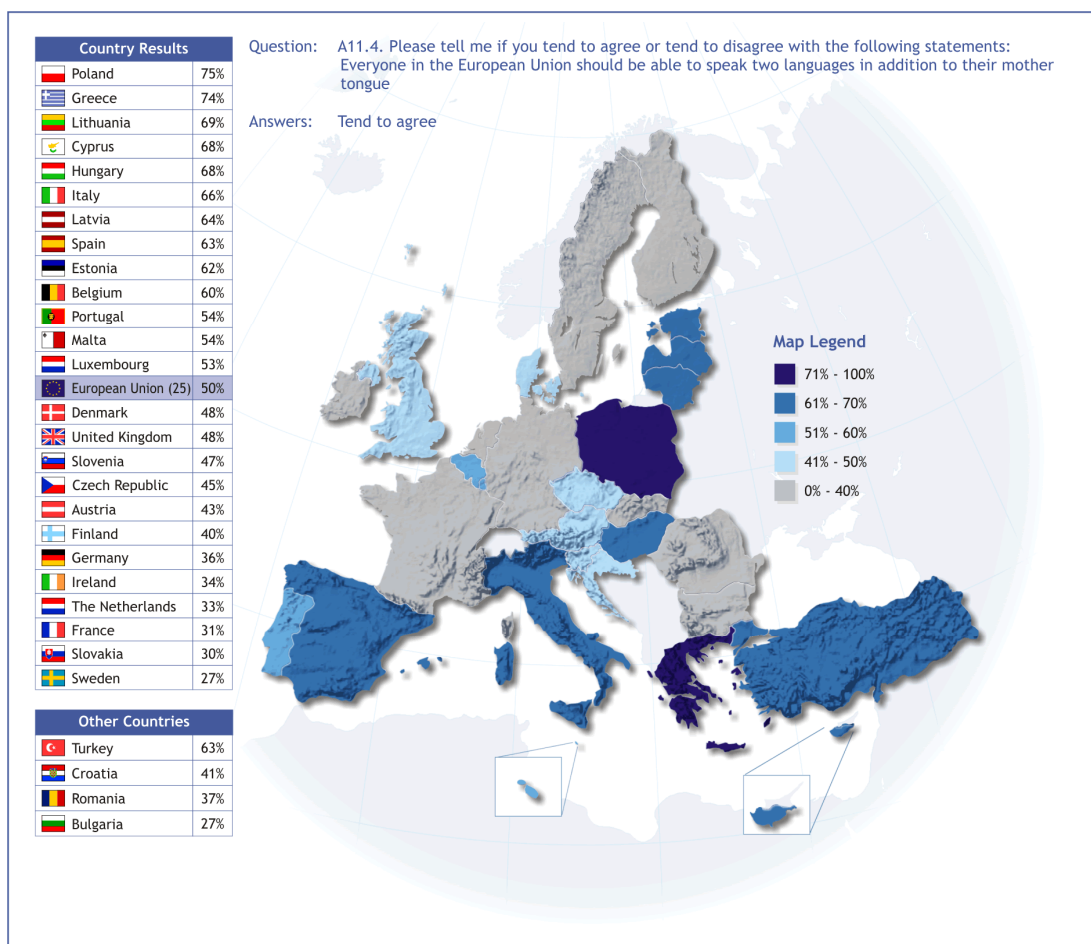
W 26 na 29 krajach, w których przeprowadzono ankietę, większy odsetek obywateli podziela tę opinię. Obserwuje się, że jest tak szczególnie w przypadku krajów Europy Południowej, w których umiejętności językowe postrzegane są jako słabe. 87% Cypryjczyków i 82% Greków traktuje nauczanie języków jako polityczny priorytet, natomiast w Chorwacji, kraju kandydującym, (55% ma odmienne zdanie) i Finlandii (53%) większość obywateli nie zgadza się z tym poglądem.

Cel „język ojczysty + dwa” cieszy się pewnym poparciem, ponieważ 50% Europejczyków zgadza się z opinią, że w UE każdy powinien mówić dwoma językami, oprócz swojego języka ojczystego. 44% respondentów nie zgadza się z tą opinią. Obecnie 28% Europejczyków podaje, że potrafi przeprowadzić rozmowę w dwóch językach obcych.

Na poziomie krajowym pojawiają się znaczne różnice. Okazuje się, że kraje Europy Południowej i Wschodniej są bardziej skłonne poprzeć tę opinię. Tak jest w przypadku Polski (75%), Grecji (74%) i Litwy (69%). W Szwecji (27%) i w Bułgarii (27%), kraju przystępującym, jest najniższy odsetek obywateli uznających, że każdy powinien mówić przynajmniej dwoma językami, oprócz języka ojczystego.

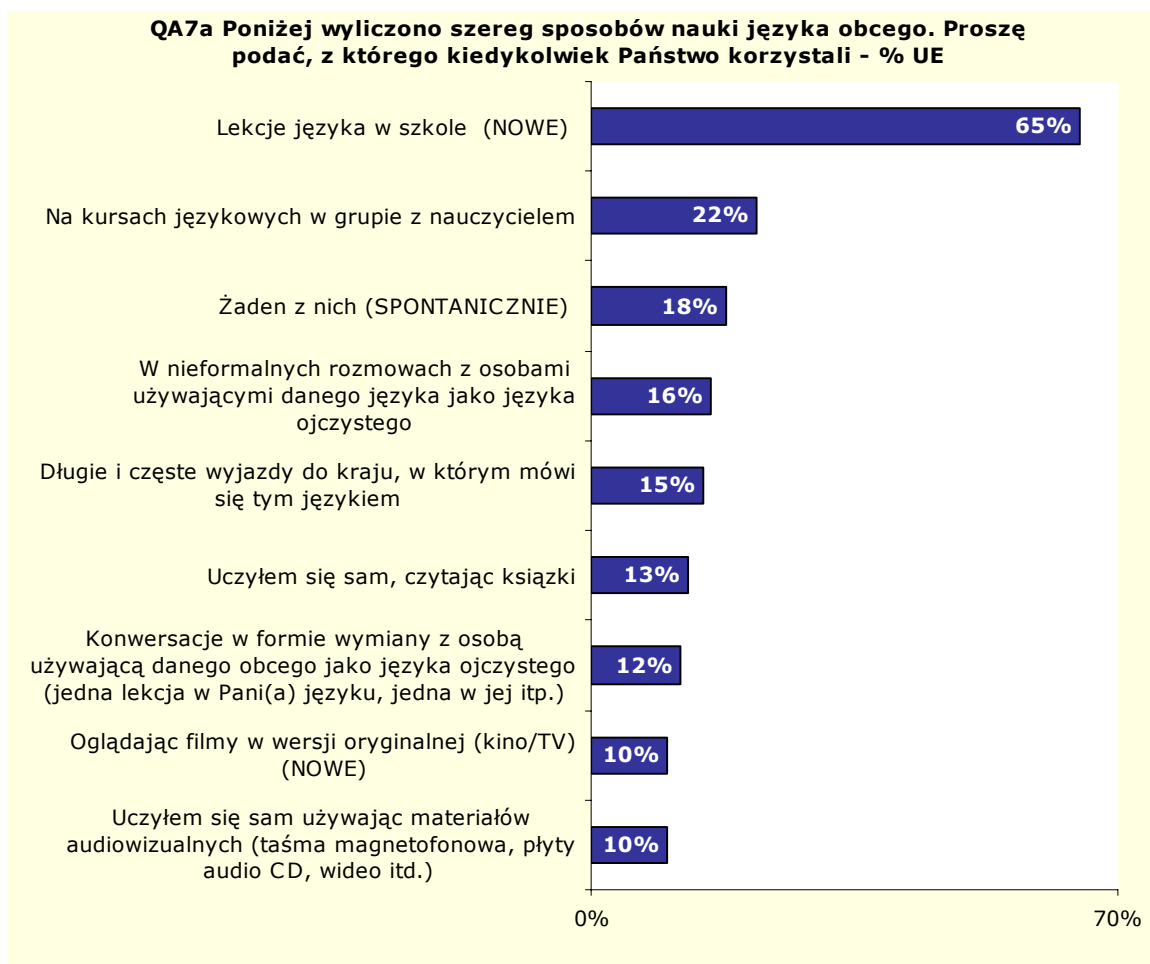
Cel ten został po raz pierwszy przedstawiony na forum w Barcelonie w marcu 2002 r. przez szefów państw i rządów¹⁶, którzy wezwali do nauczania przynajmniej dwóch języków obcych od najmłodszych lat. **Cel ten opiera się na działaniach długoterminowych, więc rozpoczęta praca musi być kontynuowana.** Można liczyć na poparcie tej idei, ponieważ 84% Europejczyków przyznaje, że każdy w Unii Europejskiej powinien mówić jednym językiem, oprócz języka ojczystego.

¹⁶ Konkluzje Szczytu Rady Europejskiej w Barcelonie z marca 2002 r.: http://ue.eu.int/ueDocs/cms_Data/docs/pressData/en/ec/71025.pdf

EDUKACJA TO PODSTAWA

Wydaje się, że systemy edukacyjne w każdym kraju i przyszłe pokolenia mają kluczowe znaczenie dla realizacji wyzwań wielojęzyczności. Komisarz Ján Figel' (odpowiedzialny za edukację, szkolenia, kulturę i wielojęzyczność) uważa, że „**obecne młode pokolenie w pełni przyczyni się do wzbogacenia wielojęzycznego społeczeństwa Europy**”¹⁷.

Europejczycy uczą się języków w szkole, zwłaszcza w szkole średniej. Zdecydowana większość, 65%, podaje, że nauczyła się języków obcych na lekcjach w szkole. Na pytanie, gdzie poprawili swoje umiejętności językowe, 59% respondentów wymienia szkołę średnią, a 24% - szkołę podstawową. W istocie **wydaje się, że wielu Europejczyków uczyło się języków obcych tylko w szkole.**

Europejczycy przeważnie są zgodni, że nauka języków obcych ma dla młodych ludzi duże znaczenie. 73% obywateli UE jako główny powód, dla którego młodzi ludzie uczą się innych języków, oprócz języka ojczystego, podaje możliwość dostania lepszej pracy, a 38% respondentów twierdzi, że motywacja młodych ludzi do nauki języków wynika ze światowej pozycji danego języka. **Prawie nikt (0,4%) nie sądzi, że nabycie umiejętności językowych nie ma znaczenia dla młodych ludzi.**

¹⁷ Komunikat prasowy dotyczący Europejskiego Dnia Języków - 26 września 2005 r.
<http://europa.eu.int/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/05/1179&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=pl>

Większość Europejczyków myśli, że naukę zarówno pierwszego, jak i drugiego języka obcego (odpowiednio - 55% i 64%), najlepiej zacząć od szóstego roku życia, innymi słowy, w przedszkolu.

W odniesieniu do wyzwania polegającego na wczesnym rozpoczęciu nauki dwóch języków obcych, **39% obywateli UE zgodziłoby się, żeby ich dzieci rozpoczęły naukę pierwszego języka, oprócz języka ojczystego, przed wiekiem 6 lat.** Tym niemniej tylko 17% respondentów podziela ten pogląd w przypadku drugiego języka obcego.

77% obywateli UE uważa, że dzieci powinny uczyć się angielskiego jako pierwszego języka obcego. Język angielski jest pierwszym językiem we wszystkich badanych krajach, z wyjątkiem Zjednoczonego Królestwa, Irlandii i Luksemburga. Na drugi miejscu jest język francuski - 33%, a wybór niemieckiego popiera 28% respondentów.

QA2b A Pana zdaniem jakich dwóch języków obcych, poza Pana(i) językiem ojczystym, powinny się uczyć dzieci?¹⁸

	Angielski	Francuski	Niemiecki	Hiszpański	Rosyjski	Włoski	Szwedzki
UE25	77%	33%	28%	19%	3%	2%	0%
BE	88%	50%	7%	9%	0%	1%	-
CZ	89%	9%	66%	4%	9%	0%	-
DK	94%	13%	62%	13%	0%	0%	0%
DE	89%	45%	3%	16%	6%	2%	-
EE	94%	6%	22%	1%	47%	0%	1%
EL	96%	34%	50%	3%	0%	6%	-
ES	85%	44%	14%	4%	0%	1%	-
FR	91%	2%	24%	45%	0%	6%	-
IE	3%	64%	42%	35%	1%	4%	0%
IT	84%	34%	17%	17%	0%	0%	-
CY	98%	49%	19%	2%	4%	4%	0%
LV	94%	6%	28%	1%	42%	0%	0%
LT	93%	6%	34%	2%	43%	0%	0%
LU	59%	83%	43%	2%	0%	1%	-
HU	85%	4%	73%	3%	2%	2%	-
MT	90%	24%	13%	2%	-	61%	-
NL	90%	22%	40%	21%	0%	0%	-
AT	84%	29%	2%	10%	4%	11%	-
PL	90%	7%	69%	1%	10%	1%	-
PT	90%	60%	8%	7%	-	0%	-
SI	96%	6%	69%	3%	0%	12%	0%
SK	87%	7%	75%	3%	6%	1%	0%
FI	85%	10%	24%	3%	10%	0%	38%
SE	99%	17%	35%	31%	1%	0%	1%
UK	5%	71%	34%	39%	1%	3%	-
BG	87%	13%	49%	5%	14%	1%	-
HR	82%	5%	69%	2%	0%	14%	-

¹⁸ W tabeli ukazano jedynie te języki, które były najczęściej wymieniane jako pierwszy i drugi język w danym kraju.

RO	64%	34%	17%	7%	2%	8%	-
TR	72%	12%	52%	1%	2%	1%	-

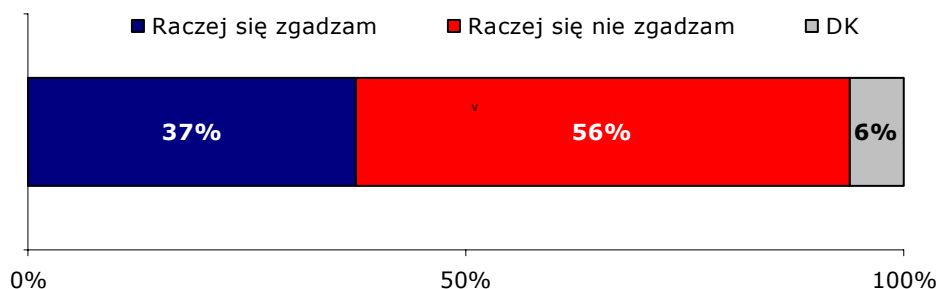
Pierwszy język
  Drugi język

Oprócz edukacji szkolnej istnieje wiele innych sposobów nauki języków, w różnym środowisku uczenia się. Przykładowo, jak wskazują badania, używanie napisów na dole ekranu może zachęcić do nauki języka i ją ułatwić.

W tych krajach, w których powszechnie stosuje się napisy na dole ekranu, oglądanie filmów i programów w wersji oryginalnej cieszy się dużym poparciem. Tak jest w przypadku 94% badanych Szwedów i Duńczyków oraz 93% Finów. Można zauważyć, że w tych państwach członkowskich obywatele z reguły biegle władają kilkoma językami.

Średnio 10% obywateli UE twierdzi, że by nauczyć się języków, oglądało filmy w wersji oryginalnej. Tym niemniej **większość Europejczyków - 56% - woli oglądać filmy i programy zagraniczne z tłumaczeniem przez lektora lub z dubbingiem niż słuchać ich w wersji oryginalnej z napisami na dole ekranu.** Tak jest zwłaszcza w przypadku Węgier (84%) i Republiki Czeskiej (78%).

QA11.8 Proszę powiedzieć, czy Pan(i) się raczej zgadza czy nie z następującymi stwierdzeniami. Wolę oglądać zagraniczne filmy i programy z napisami niż dubbingowane - % UE

PODSUMOWANIE

W świetle celów określonych dla wielojęzycznej Europy **można uznać, że obecna sytuacja napawa optymizmem.** W porównaniu z wynikami badań Eurobarometru przeprowadzonych w 2001 r.¹⁹ w ciągu kolejnych czterech lat odnotowano pozytywne tendencje:

- Liczba obywateli UE znających przynajmniej jeden język obcy stale wzrastała z 47% w 2001 r. do 56% w 2005 r.
- Poprawiła się ocena własnych umiejętności językowych Europejczyków. W stosunku do wyników z 2001 r. odsetek osób biegle władających językiem angielskim i hiszpańskim wzrósł o 4 punkty, a odsetek bardzo dobrze mówiących po francusku i niemiecku – odpowiednio o 3 i 2 punkty²⁰.

¹⁹ EB54.1 *Europeans and Languages (Europejczycy i języki)* w http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/ebs/ebs_147_summ_en.pdf i *Standard EB 55.1* na http://www.europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb55/eb55_en.pdf

²⁰ EB54.1 nie dotyczył stopnia znajomości języka rosyjskiego.

- Dzisiaj więcej Europejczyków niż cztery lata temu uważa, że znajomość języków obcych jest przydatna (83% w 2005 r. wobec 72% w 2001 r.)